

Samfundet S:t Erik

Stockholm

Årsredovisning 2019

Samfundet S:t Erik
802003–3950

Styrelsen för Samfundet S:t Erik får härmed avge årsredovisning för år 2019, det etthundraadertonde verksamhetsåret.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i heltal SEK

Innehållsförteckning	Sida
Förvaltningsberättelse	2 – 4
Resultaträkningar	5
Balansräkningar	5 – 6
Tilläggsupplysningar	7 – 10
Övriga upplysningar	10
Underskrifter	10

12
HS

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Allmänt om verksamheten

Samfundet S:t Erik har sitt säte i Stockholms län.

Samfundet S:t Erik är en ideell förening vars verksamhet är att genom remissyttranden, uppvaktningar och skrivelser väcka opinion i viktiga utvecklings- och stadsmiljöfrågor för att påverka stadens utveckling. Verksamheten innehåller vidare utdelning av anslag och stipendier till forskning, dokumentation och utgivning av litteratur om Stockholm. Betydande inslag i verksamheten är också att sprida kännedom om Stockholm och Stockholms historia genom att sätta upp skyltar på kulturhistoriskt intressanta byggnader och broar, att anordna visningar av intressanta byggnader och platser samt att anordna seminarier om viktiga utvecklings- och stadsmiljöfrågor. Samfundet ger också ut en årsbok, ofta med ett tematiskt innehåll och som tar de stora greppen och bjuder in engagerade och kunniga skribenter kring aktuella ämnen och teman, alltid med fokus på Stockholm.

Samfundets ändamål är

att sprida kännedom om Stockholms historia

att väcka intresse för bevarande av stadens från historisk, topografisk, konstnärlig eller kulturell synpunkt värdefulla kultur- och naturminnesmärken samt

att verka för tillgodoseende av historiska, estetiska och konstnärliga krav vid stadens omdaning och utveckling.

Ändamålen främjas genom ett omfattande och intensivt arbete i linje med samfundets verksamhet och ändamål.

Samfundet är en medlemsbaserad och oberoende organisation. Förenande för samfundets medlemmar är intresset för Stockholm och Stockholms historia samt viljan att vara med och påverka stadens omdaning och utveckling. Mer att läsa om samfundet och dess verksamhet finns på hemsidan www.samfundetsterik.se.

Samfundet är Stadsmuseet i Stockholm och Medeltidsmuseets vänförening. Stadsmuseets och Medeltidsmuseets program har under året varit tillgängliga för samfundets medlemmar.

Konung Carl XVI Gustaf är sedan 1974 samfundets Höge beskyddare.

Anslag

Under året har 21 ansökningar om anslag inkommit till samfundet för behandling. De flesta har avsett tryckbidrag av doktorsavhandlingar och publikationer om Stockholm i skilda genrer. Några av ansökningarna har lämnats vidare till samfundets stiftelser för hantering. Årets anslag från samfundet uppgick till 353 670 kronor, **not 3**. Ansökningarna har beretts av Susanne Ingo, Sebastian Ulvsgård och Laila Reppen inför beslut i samfundets styrelse.

Beviljade, ännu inte utbetalda anslag skall, om de ej disponeras inom en tvåårsperiod, återtas enligt stipulerade villkor. I år har anslag om totalt 110 000 kronor återtagits och redovisas under Övriga rörelseintäkter i resultaträkningen

Samfundet S:t Eriks belöningsplakett och pris

Årets belöningsplakett och pris om 50 000 kronor tilldelades Rebecka Tarschys.

Motiveringen lyder: För att hon under en lång journalistisk gärning med värme, skärpa, underfundighet och en vass penna granskar stadsbyggandet och det kulturella livet i Stockholm. Med sin djupa kunskap om mode, design, konsthantverk, fotografi och arkitektur har hon på ett oeffterhärmligt vis inte bara speglat tidsandans skiftningar i Stockholm under olika epoker med start i 1960-talets ungdomsrevolt, utan också bidragit till mångfalden av kulturella uttryck. Med sitt stora engagemang och sin breda sakkunskap deltar hon aktivt i dagens stadsbyggnadsdebatter, inte minst som ledamot i Stockholms Arkitektförenings styrelse.

Medlemmar och medlemsavgifter

Medlemsavgiften för 2019 utgjorde enligt årsmötets beslut 250 kronor för årligen betalande medlemmar och 100 kronor för familjemedlemmar. Avgiften för ständigt medlemskap är 5 000 kronor och gäller endast för fysiska personer.

Det totala antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 1 850 st (1 893). Antalet årligen betalande medlemmar uppgick till 1 500 st (1 535), varav 271 st (292) är familjemedlemmar. Antalet fria medlemmar uppgick till 42 st (38). Antalet ständiga medlemmar uppgick till 304 st (316). Under året har 5 nya ständiga medlemmar tillkommit. Samfundet har 4 st (4) hedersledamöter.

Fonder och erhållna gåvor

Utdelningen för 2019 från Johan Unmans fond på 228 766 kronor (239 448) har, liksom tidigare år, använts för årsboken.

Elsa Svenséns Minnesfond, vars avkastning skall användas till "stipendium för främjande av forskning om staden Stockholm och dess kulturhistoria", uppgick vid verksamhetsårets slut till 42 515 kronor (42 029).

Elsa Svenséns Minnesfond, stipendiemedel, uppgick vid verksamhetsårets slut till 20 613 kronor (18 671). Inga stipendiemedel har lämnats under verksamhetsåret.

Den gåva som samfundet erhöll 1992 från fru Signe Wirgin på 5 399 316 kronor, ingår i samfundets egna kapital och används för samfundets syften.

Den gåva om 39 800 kronor som samfundet erhöll i anslutning till fru Greta Wästbergs bortgång 2006, ingår i samfundets egna kapital och används för samfundets syften.

I mars 2016 mottog samfundet tacksamt en testamentsgåva om 2 000 000 kronor efter den sedan lång tid tillbaka ständige medlemmen i Samfundet S:t Erik, Ernst Hirsch. Gåvan redovisas i samfundets räkenskaper under Ernst Hirschs fond, som en del av ändamålsbestämda medel i samfundets fria egna kapital. Fondens ändamål är att medlemmen skall "användas för forskning, till priser och stipendier inom Samfundet S:t Eriks verksamhetsområde med tonvikt på kulturhusskyltar och för inköp av värdefull konst med Stockholmsmotiv". Under året har medel om 8 670 kronor använts för inköp av en daguerrotyp av Jenny Lind.

Värdepappersportföljerna

Samfundets värdepappersportföljer hade vid årets slut ett marknadsvärde på 73,7 mkr (64,7), vilket överstiger dess bokförda värde med 6,5 mkr (-1,7). Samfundets förmögenhet uppgick per den 31 december 2019 till 74,3 mkr (65,2).

I konsolideringssyfte tillämpar samfundet sedan flera år principen att 20 % av realisationsvinster efter avdrag för realisationsförluster från omplaceringar av värdepapper förs till Grundfonden, som ingår i Bundet eget kapital. Konsolideringsgraden har varierat något under årens lopp och den uppbyggda reserven uppgår till betydande belopp.

Stiftelser

Samfundet S:t Erik förvaltar två stiftelser, som främjar samfundets ändamål. Stiftelsernas sammanlagda egna kapital uppgår till 4 209 231 kronor (4 149 329).

Axel Hirsch fond förvaltas i stiftelseform under namnet Stiftelsen Axel Hirsch fond. Stiftelsens ändamål är att "främja utbildning och vetenskaplig forskning om staden Stockholm, dess historia, topografi samt kultur- och naturminnesmärken". Stiftelsens årsredovisning avges samtidigt med samfundets.

Ur Stiftelsen Axel Hirsch fond har två anslag utdelats. Boel Englund har tilldelats ett tryckbidrag om 40 000 kronor för boken *Att forma en ny tid. Borgerliga kvinnor i Stockholm kring sekelskiftet 1900*. Gerda Helena Lindskog har tilldelats ett utgivningsbidrag om 30 000 kronor till boken *Anna Hierta Retzius. En biografi*.

Samfundet erhöll den 21 augusti 2001 en donation till ett värde av 852 530 kronor från Margot

Höjering. Donationen förvaltas i stiftelseform under namnet Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmiana. Stiftelsens ändamål är att utdela stipendier till forskare, "som har för avsikt att såväl bedriva forskning kring Stockholm och dess historia, som att publicera uppnådda resultat i bokform".

År 2013 mottog stiftelsen tacksamt en testamentsgåva om 1 000 000 kronor efter Margot Höjering "att användas för stiftelsens ändamål". Stiftelsens årsredovisning avges samtidigt med samfundets.

Ur Stiftelsen Höjerings Bokförlag för Stockholmiana har enligt stiftelsens ändamål ett stipendium om 50 000 kronor tilldelats Arkitektur förlag genom Dan Hallemar för boken *Gunnar Asplund, Nybrogatan 7 Stockholm, 1931*.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inget väsentligt har inträffat under verksamhetsåret, som särskilt behöver anges.

FLERÅRSÖVERSIKT

Beloppen i flerårsöversikten är angivna i tusental SEK.

	2019	2018	2017	2016
Huvudintäkter	879	720	597	2 654
Resultat efter finansiella poster	Not 1	873	69	2 144
Soliditet %	99	99	99	99

I huvudintäkter ingår medlemsavgifter, erhållna gåvor, erhållna bidrag, ränteintäkter och övriga rörelseintäkter.

Resultatet efter finansiella poster 2016 beror till största delen på en genomförd omstrukturering av värdepappersportföljen, som gav en realisationsvinst på 14 619 TSEK.

Soliditeten beräknas som Eget kapital/Balansomslutning

RESULTATDISPOSITION

Medel att disponera

Ändamålsbestämda medel	2 006 958
Disponibelt kapital	6 175 945
Årets resultat	<u>873 165</u>
Summa	9 056 068

Förslag till disposition

Till Grundfonden	389 478
Till Ändamålsbestämda medel	2 006 958
Till Disponibelt kapital	<u>6 659 632</u>
Summa	9 056 068

Resultatet av Samfundet S:t Eriks verksamhet under 2019 samt dess ställning vid årets slut framgår av efterföljande resultat- samt balansräkningar med tilläggsupplysningar.

RESULTATRÄKNINGAR för tiden	Noter	2019 01 01	2018 01 01
		2019 12 31	2018 12 31
	1		
Föreningens intäkter			
Medlemsavgifter		359 300	364 950
Bidrag ur Johan Unmans fond		228 766	239 448
Övriga rörelseintäkter		<u>281 858</u>	<u>108 550</u>
Summa rörelseintäkter		869 924	712 948
Föreningens kostnader			
Beviljade anslag	3	-353 670	-380 000
Övriga rörelsekostnader	2	-2 008 250	-2 069 544
Personalkostnader	4	-1 655 951	-1 447 966
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	5	-34 678	-34 445
Nedskrivning av hyresrätt	7	<u>-140 707</u>	<u>0</u>
Summa rörelsekostnader		-4 193 256	-3 931 955
Resultat före finansiella poster		-3 323 332	-3 219 007
Finansiella poster			
Realisationsresultat från omplaceringar av värdepapper		1 947 392	1 298 204
Utdelningar från värdepappersinnehav		2 130 413	1 896 811
Ränteintäkter		9 113	6 576
Räntekostnader		-87	-3 082
Övriga finansiella intäkter		<u>109 666</u>	<u>89 364</u>
Summa finansiella poster		4 196 497	3 287 873
Resultat efter finansiella poster		873 165	68 866
Årets resultat		873 165	68 866
BALANSRÄKNINGAR per		2019 12 31	2018 12 31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	5	22 762	41 896
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andelar	6	67 148 521	66 338 734
Bostadsrätt	7	102 279	102 279
Hyresrätt	7	<u>0</u>	<u>140 707</u>
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		67 250 800	66 581 720
Summa anläggningstillgångar		67 273 562	66 623 616

BALANSRÄKNINGAR fortsättning per	2019 12 31	2018 12 31
Omsättningstillgångar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Kundfordringar	907	809
Fordringar på närstående stiftelser	442 087	376 191
Övriga fordringar	6 492	3 373
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	<u>49 057</u>	<u>76 766</u>
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>	498 543	457 139
 <i>Kassa och bank</i>		
Kassa och bank	<u>822 073</u>	<u>738 098</u>
Summa omsättningstillgångar	1 320 616	1 195 237
 Summa tillgångar	68 594 178	67 818 853
 Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Bundet eget kapital 8		
Belopp vid årets ingång	58 438 130	57 944 652
Nya ständiga medlemmar	25 000	25 000
Omföring från bundet till fritt eget kapital	-13 295	-24 525
Omföring från fritt till bundet eget kapital	<u>259 641</u>	<u>493 003</u>
Bundet eget kapital vid årets utgång	58 709 476	58 438 130
 Fritt eget kapital 9, 10		
Belopp vid årets ingång	8 426 821	8 824 099
Avkastning fondmedel	2 428	2 334
Omföring från fritt till bundet eget kapital	-259 641	-493 003
Omföring från bundet till fritt eget kapital	13 295	24 525
Årets resultat	<u>873 165</u>	<u>68 866</u>
Fritt eget kapital vid årets utgång	9 056 068	8 426 821
 Summa eget kapital	67 765 544	66 864 951
 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	18 380	13 714
Beviljade ännu inte utbetalda anslag	370 000	535 930
Övriga skulder	46 702	37 888
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<u>393 552</u>	<u>366 370</u>
Summa kortfristiga skulder	828 634	953 902
 Summa eget kapital och skulder	68 594 178	67 818 853

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10, årsredovisning för mindre företag. Siffror inom parentes avser motsvarande siffror föregående år.

Inventarier skrivs årligen av med 20 % av anskaffningsvärdet.

Bostads- och hyresrätter har omrubricerats 2019 från immateriella till finansiella anläggningstillgångar. Hyresrätten har skrivits ned till 0 kronor. Jämförelseåret har ändrats.

Övriga finansiella intäkter redovisades 2018 bland Utdelningar från värdepappersinnehav. I år har posten lagts på en egen rad under Finansiella poster i resultaträkningen. Jämförelseåret har ändrats.

Not 2 Specifikation till övriga rörelsekostnader

	2019 01 01	2018 01 01
	2019 12 31	2018 12 31
Årsboken	-717 906	-611 746
Opinionskostnader	-106 462	-317 159
Kulturhusskyltar	-43 981	-44 105
Hyra och övriga lokalkostnader för kansli	-193 045	-184 048
Notariatkostnader	-244 699	-256 163
Diverse omkostnader	-677 157	-631 323
Nya ständiga ledamöter förs till Ständiga ledamöters fond	<u>-25 000</u>	<u>-25 000</u>
Summa övriga rörelsekostnader	-2 008 250	-2 069 544

Not 3 Anslag

Rebecka Tarschys	Belöningsplakett och pris 2019	50 000
Anneli Lucia Tostar KTH	Stockholmiapriset 2019 - samfundets del, för uppsatsen <i>Young adults and the Stockholm housing Crisis: Falling through the Cracks in the Foundation of the Welfare State</i>	5 000
Tuva Nowak, Viktor Rydbergs Gymnasium	Min Stockholmsskildring 2019, första pris för uppsatsen <i>Ett liv i en stad</i>	5 000
Saga Lind, Viktor Rydbergs Gymnasium	Min Stockholmsskildring 2019, delat andrapris för uppsatsen <i>S som i Staden, Staden som i Du</i>	2 500
Linn Grubeck, Viktor Rydbergs Gymnasium	Min Stockholmsskildring 2019, delat andrapris för uppsatsen <i>Ett regalskepps beskaftenhet</i>	2 500
Staffan Hellstrand	Färdigställande av ett musikverk om ett mord som begicks 1863 i Stockholm	40 000

Eva Carlsson Werle	Tryckbidrag till boken <i>Sällsamma personer på Söder</i>	35 000
Jenny Lindsällskapet	Bidrag till översättning av boken <i>Jenny Lind – The Story of The Swedish Nightingale</i> till svenska	20 000
My Helsing	Tryckbidrag till boken om <i>Hedvig Elisabeth Charlottas biljetter: hovliv och storpolitik under Gustaviansk tid</i>	25 000
Spånga Fornminnesförening och Hembygdsgille	Produktionsbidrag till boken <i>Spånga - en återblick</i>	35 000
Heiko Droste, Kurt Villads Jensen och Tina Rodhe	Produktionsbidrag till utställningen <i>Stockholms blodbad 1520</i> på Medeltidsmuseet	50 000
Arvinus och Orfeus Publishing	Tryckbidrag till boken <i>Pure Aesthetics - Sigrid Lewerenz and St. Marks Church in Björkhagen</i>	50 000
Christian Reimers	Produktionsbidrag till boken <i>Porten till Bromma</i>	25 000
Anslag ur Ernst Hirschs fond Stadsmuseet i Stockholm	Daguerrotyp av Jenny Lind	<u>8 670</u>
Summa beviljade anslag 2019		353 670

Not 4 Personal

2019 01 01   **2018 01 01**
2019 12 31   **2018 12 31**

Medelantalet anställda uppgår till	1,8	1,7
Löner till anställda och inhyrd personal	901 179	747 310
Pensionskostnader för anställda	91 326	83 882
Ersättningar till styrelsen	336 000	336 000
Arbetsgivaravgifter	<u>327 446</u>	<u>280 774</u>
Summa personalkostnader	1 655 951	1 447 966

Not 5 Inventarier

2019 12 31   **2018 12 31**

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	285 519	285 519
Årets inköp	<u>15 544</u>	<u>0</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	301 063	285 519
Ingående ackumulerade avskrivningar	-243 623	-209 178
Årets avskrivningar	<u>-34 678</u>	<u>-34 445</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-278 301	-243 623
Redovisat värde	22 762	41 896

Not 6 Aktier och andelar	2019 12 31	2018 12 31
Bokförda värden	67 148 521	66 338 734
Marknadsvärden	73 662 712	64 665 898

Not 7 Bostads- och hyresrätter	2019 12 31	2018 12 31
Bostadsrätt		
Ingående anskaffningsvärde	102 279	102 279
Utgående anskaffningsvärde	<u>102 279</u>	<u>102 279</u>
Redovisat värde	102 279	102 279
Hyresrätt		
Ingående anskaffningsvärde	140 707	140 707
Utgående anskaffningsvärde	140 707	140 707
Nedskrivning	<u>-140 707</u>	<u>0</u>
Redovisat värde	0	140 707

Not 8 Bundet eget kapital	Grundfond	Ständiga ledamöters fond	Totalt
Belopp vid årets ingång	57 941 255	496 875	58 438 130
Nya ständiga ledamöter		25 000	25 000
Avlidna ständiga ledamöter		-13 295	-13 295
Omföring av realisationsresultat	<u>259 641</u>		<u>259 641</u>
Bundet eget kapital vid årets utgång	58 200 896	508 580	58 709 476

Not 9 Fritt eget kapital	Ändamålsbestämda medel	Disponibelt kapital	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	2 013 200	6 344 755	68 866	8 426 821
Avkastning Elsa Svenséns minnesfond	2 428			2 428
Avlidna ständiga ledamöter		13 295		13 295
Omföring av föregående års resultat		68 866	-68 866	0
Omföring av realisationsresultat		-259 641		-259 641
Anslag ur Ernst Hirschs fond	-8 670	8 670		0
Årets resultat			<u>873 165</u>	<u>873 165</u>
Fritt eget kapital vid årets utgång	2 006 958	6 175 945	873 165	9 056 068

HS

Not 10 Ändamålsbestämda medel	2019 12 31	2018 12 31
Ernst Hirschs fond	1 911 330	1 920 000
Elsa Svenséns minnesfond	42 515	42 029
Elsa Svenséns minnesfond, stipendiemedel	20 613	18 671
Hilmer Åbergs fond	<u>32 500</u>	<u>32 500</u>
Summa ändamålsbestämda medel	2 006 958	2 013 200

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Väsentliga händelser efter verksamhetsårets slut

Inget väsentligt har inträffat efter verksamhetsårets slut, som särskilt behöver anges.

Stockholm den 18 februari 2020

Monica Andersson
Ordförande

Folke Dellström
Skattmästare

Laila Reppen
Sekreterare

Per Björkman

Susanne Ingo
Vice ordförande

Sebastian Ulvsgård

Jan Larsén

Vår revisionsberättelse har lämnats den 13 mars 2020

Pernilla Zetterström Varverud
Auktoriserad revisor

Hedvig Schönback
Förtroendevald revisor